

Klassifisering av handlinger

© Shaykh Faraz Rabbani, [SunniPath](#), oversatt med tillatelse.

Lærde er enige om at enhver handling egentlig har sin unike kjennelse. Å drepe et uskyldig menneske og en uskyldig liten løgn er begge forbudte (ḥarām); men det ene er mye mer alvorlig enn det andre. Alle handlinger gjort av moralsk ansvarlige kan få en av åtte kjennelser:

1) **Fard** (obligatorisk) er en bestemt ordre, bevist av en avgjørende tekst^[I] som har en fast mening som ikke er åpen for annen mulig tolkning. Man er bundet til å tro på og handle etter det obligatoriske. Den som forneker det kan lett havne utenfor Islams fold, og den som ikke handler etter det er syndig.

2) **Wājib** (nødvendig) er en bestemt ordre, bevist av en tekst åpen for mulig tolkning (dalīl ḡannī). Å nekte noe som er wājib er moralsk fordervelse (fiṣq), men ikke vantro. Det er syndig å unnlate det.

Utelatelse av wājib deler av ṣalāh vil ikke ugyldiggjøre den, men det blir nødvendig å gjenta bønnen hvis det ble gjort med vilje. Hvis det ble gjort pga glemsel, er sajdah sahw nødvendig (wājib).

3) **Sunnah mu'akkadah** (vektlagt sunnah) er det Profeten (saws) eller sahaba gjorde mesteparten av tiden (og ikke var verdslig vane). Den som unnlater det uten unnskyldning fortjener kritikk, ikke straff. Å ha som vane å unnlate det er imidlertid syndig fordi det innebærer å 'vende seg bort' fra Profetens (saws) rettleidelse, som vi har blitt beordret å følge.

4) **Mustahabb** (anbefalt) er det Profeten (saws) gjorde av og til. Den som utfører det blir belønnet, og det er ikke kritikkverdig å unnlate det.

5) **Mubāḥ** (tillatt) er det som verken innebærer belønning eller straff. Slike handlinger blir imidlertid belønnet hvis de blir gjort med god intensjon.^[II]

6) **Makrūh tanzīhan** (noe mislikt) er det vi har blitt lett beordret å la være, men det er ikke syndig eller kritikkverdig å gjøre det. Det ligger belønning i å unnlate det.

7) **Makrūh taḥrīman** (forbudende mislikt) er det vi bestemt har blitt beordret om å unnlate, bevist av en tekst åpen for annen mulig tolkning. Å fornekte noe slikt vil innebære villedelse, men ikke vantro. Å utføre en slik handling er syndig.

8) **Ḥarām** (forbudt) er det vi bestemt har blitt beordret om å unnlate, bevist av en avgjørende tekst.

Det som er farḍ og wājib må utføres. Det som er makrūh taḥrīman og ḥarām må unnlates. Det er sterkt vektlagt å utføre sunnah mu'akkadah, og kritikkverdig å unnlate dem uten grunn. Mustaḥabb burde utføres, og makrūh tanzīhan burde unngås. Det tillatte burde følges av gode intensjoner for belønning, og man burde unngå å sløse.

Måten med kjærlighet og tjenerskap innebærer å gjøre alt Herren har beordret, enten bestemt eller lett, og unngå alt Herren har forbudt, enten bestemt eller lett. Måten man gjør det best på er imidlertid gradvis og stabilt.^[III]

[I] En avgjørende tekst (dalīl qaṭ'ī) er hele Koranen og de av hadithene som har flere sammenhengende fortellerkjeder [mutawaṭṭir].

[II] Å sløse med det tillatte er kritikkverdig og kan tom. bli syndig hvis det er overdrevet.

[III] Abu Hurayra (måtte Allah være fornøyd med ham) fortalte at Allahs sendebud (Allah velsigne ham og gi ham fred) sa “Sannelig, denne religionen er enkel, og ingen gjør sin religion overdrevent vanskelig uten at det overvelder dem. Så vær moderate, gjør deres beste, og vær av godt budskap...” [Bukhāri (39), Muslim (2816)]

Kilde: *The Absolute Essentials of Islam* (Faraz Rabbani, www.WhiteThreadPress.com, høst 2004).